

Motion

1981/82:2254

Margit Odelsparr och Martin Olsson

**Mineralpolitik — förslag till vissa åtgärder inom mineralområdet
(prop. 1981/82:99)**

I proposition 1981/82:99 angående mineralpolitiken föreslås att kretsen av inmutningsbara mineral utvidgas med vissa industrimineral och metaller. Förslag om att ytterligare metaller och industrimaterial — utöver vad som föreslagits i propositionen — skall upptas bland inmutningsbara mineral har framförts från bl. a. Sveriges geologiska undersökning (SGU).

SGU har bl. a. föreslagit att diamant bör upptas bland de inmutningsbara mineralerna. Diamant är en råvara av strategisk betydelse. Dess mest kända användning torde vara som ädelsten. Den huvudsakliga och betydelsefulla användningen har diamant dock inom industrin. För borrar, sågning, slipning, polering och inom den elektroniska industrin är diamant oundgänglig.

I Sundsvallsområdet, främst norra Alnön och Söråkerslandet, har SGU upptäckt fyndigheter av kimberlit, som är diamantens moderbergart. Ett stort prov uttaget från lösa block på norra Alnön har hittills gett tre små diamanter. För all vidare undersökning lägger nuvarande och även den föreslagna gruvlagen hinder i vägen. Eftersom kimberliten endast innehåller diamant som brytvärt mineral kan inte heller en inmutning på något annat mineral eller grundämne komma i fråga.

Förekomst av diamanter i Sverige har alltså konstaterats. Om de finns i ekonomiskt brytbara former vet man inte ännu, men om diamant upptas i gruvlagen kan en meningsfull diamantletning bedrivas.

Vi anser att det är angeläget att vi utnyttjar våra naturtillgångar. Den svenska ekonomin har till stor del baserat sig på våra mineraltillgångar, och gruvnäringen har varit en av hörnpelarna. Lagstiftningen får därför inte lägga hinder i vägen när det gäller möjligheten att undersöka förutsättningarna för att utvinna nya mineral på olika platser i landet.

Bland inmutningsbara mineralfyndigheter upptas grundämnet prometium vilket är anmärkningsvärt. Prometium tillhör de s. k. sällsynta jordartsmetallerna. Grundämnet prometium är konstgjort och har inte påträffats i naturen. Det har endast framställts genom kärnfysikaliska processer. Prometium bör därför enligt vår uppfattning inte upptas bland inmutningsbara mineralfyndigheter i gruvlagen.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att som inmutningsbar mineralfyndighet i gruvlagen uppta diamant samt att prometium skall utgå.

Stockholm den 24 mars 1982

MARGIT ODELSPARR (c)

MARTIN OLSSON (c)